

שׁוֹבֵה יִשְׂרָאֵל

בס"ד, שב"ק פרשת וארא כ"ו טבת תשע"ב | גליון 485

מדברי מו"ר ועט"ר רבי יאשיהו יוסף פינטו שליט"א

מה טוב ונעים שבת אחים יחד

בתורה הקדושה מצאנו דבר נפלא, פעמים שהתורה מקדימה את משה רבנו לאהרון הכהן ופעמים שהקדימה את אהרון למשה רבנו. וכמו שנאמר (שמות ו' כ"ו כ"ז) "הוא אהרון ומשה אשר אמר ה' להם הוציאו את בני ישראל מארץ מצרים על צבאותם. הם המדברים אל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל ממצרים הוא משה ואהרון". ואכן אמרו חז"ל במכילתא, יש מקומות שמקדים משה לאהרון ויש מקומות שמקדים אהרון למשה, לאמר לך ששקולין כאחד. ונראה לדקדק עוד, מדוע נאמר הוא משה ואהרון בלשון יחיד, והלא לכאורה היה לומר, הם משה ואהרון, בלשון רבים? ונראה לפרש, ידוע כמה גדולה מעלת האחוה, וכאשר נמצאים חבורת אנשים שיש ביניהם אהבה ואחוה, אי אפשר לנצח אותם, וכל אשר יחפצו יוכלו לעשות, כפי שמצאנו בדור הפלגה שהיו כולם שפה אחת ודברים אחדים (בראשית י"א) "ויאמר ה' הן עם אחד ושפה אחת לכולם וזה החילם לעשות ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות", לכן בכדי להפר את מחשבתם, בא הקב"ה ובלבל את שפתם ועל ידי כך בטלה אחדותם, וכשלא היו מאוחדים בליבם ובדעתם, לא יכלו להוציא לפועל את מבוקשם.

לכן דקדקה התורה להזכיר את משה ואהרון בלשון יחיד, "הוא משה ואהרון", ללמדנו שהיו שרויים משה רבנו ואהרון הכהן באהבה ואחוה גדולה, כאיש אחד בלב אחד, ולמרות שאהרון היה גדול שלוש שנים

ממשה, היון באהבה ואחוה גדולה ועליהם הכתוב אומר (תהלים קל"ג) "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד", ודוד המלך בקש ללמדנו, שבוודאי היה זה טוב לעם ישראל שמשה ואהרון יחד מנהיגים את העם, ואיש לרעהו יעזרו ותתרבה התורה והיראה בעם ישראל. אמנם היה מקום לחשוב שכיון שאין שני מלכים משמשים בכתר אחד, ואולי היה זה טוב לעם ישראל, אך לא היה זה נעים, כי שמא מחלוקת או איבה הייתה ביניהם. לכן מעידה לנו התורה הקדושה, שהיה זה גם טוב וגם נעים שבת אחים יחדיו, לגודל האהבה והאחוה שהייתה בין משה ואהרון.

לכן הצטוינו שלא תהא ח"ו מחלוקת בעם ישראל, וכמה וכמה מצוות נצטוינו שעל ידם תשרה האחוה והברכה בתוכנו, כי על כל פשעים תכסה אהבה, וגדולה אהבה שמקלקלת השורה. ואמרו חז"ל לא חרבה ירושלים אלא בשביל שנאת חנם, ומשום שלא היתה אחווה ואהבה נחרב הבית. ודורשי רשומות מפרשים, שקץ הגלות תלוי ועומד באחדות עם ישראל ולמדו זאת מהפסוק (בראשית מ"ט א') "ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרה אתכם באחרית הימים", והיינו, שאחרי שיאספו והיו באחדות ותמימות דעים, יבוא הזמן של הגאולה באחרית הימים. ולא זכו בני ישראל לקבל את התורה, עד שהקדימו והכינו לבבם ועמדו כולם כאיש אחד בלב אחד והיו באחדות גמורה. ובעזרת השם נתחזק במידת האחוה ונזכה לגאולה שלמה בקרוב.

דברי הימים

תרגום שבעים הזקנים

בסוף ימי הבית השני, המלך תלמי ממלכי יון, שמוך אחרי אלכסנדר מוקדון, ביקש להכשיל את חכמי ישראל ולמצוא כביכול מחלוקת בתורת ישראל.

חז"ל מספרים במסכת מגילה: "מעשה בתלמי המלך שכינס שבעים ושניים זקנים, והכניסם בשבעים ושניים בתים, ולא גילה להם על מה נכנס, ונכנס אצל כל אחד ואחד מהם ואמר להם: כתבו לי תורת משה רבכם, נתן הקב"ה בלב כל אחד ואחד עצה והסכימו כולם לדעה אחת". אלמלא היה מבקש תואנה להכשיל את חכמי ישראל, היה מניסים בבית אחד ומגלה לחכמים את רצונו, כדי שישאו ויתנו ביניהם על נוסח התרגום במקרה של ספק. אך כל מטרתו הייתה להכשילם, ובדרך נס לא היה שינוי כלל בין התרגומים, ואף באותם מקומות שנתכוונו הזקנים לשנות בתרגום מן המשמעות הידועה, כולם לדעה אחת התכוונו. והיה בדבר זה קידוש השם גדול וקידוש שם ישראל וחכמיו.

ואותו היום שגמרו לתרגם את התורה ליונית, היה קשה לישראל מאד. ובמסכת תענית כתוב "בשמונה בטבת נכתבה התורה יונית בימי תלמי המלך והחושך בא לעולם שלושה ימים". ואע"פ שראו הכל את יד ה' הגדולה ששימר עמו וחכמיו, והיה הדבר לפלא. והיה אותו יום קשה לישראל כיום שנעשה בו העגל, משום שהתורה כל זמן שהיא נתונה ביד ישראל ומתפרשת ע"י חכמיה ובלשון הקודש, הכל חרדים מפניה ומתיראים להטיל בה דופי. כיוון שיתרגמוה ליונית, כאילו ניטלה יראתה ממנה וכל הרוצה לפגום בה פוגם. וכעת מדמים הגויים נפשם שידעוים ומבינים את התורה הקדושה.

ר"ת	יציאית השבת	כניסת השבת	ירושלים
18:19	17:41	16:26	ירושלים
18:15	17:42	16:41	ת"א אשדוד
18:13	17:40	16:30	חיפה
18:17	17:43	16:42	ב"ש

השיעור השבועי מהאדמו"ר רבי יאשיהו פינטו שליט"א

יתקיים בימי חמישי בשעה 21:00 בהיכל ישיבת שובה ישראל רח' שבט בנימין 34, רובע י"ב, אשדוד. פרטים נוספים בטל: 08-8679897

ניתן לקבל את העלון במייל מידי שבוע, לאחר הרשמה במייל: info@shoovaisrael.com
כמו כן ניתן לקבל במייל את דבר התורה היומי מהאדמו"ר רבי יאשיהו פינטו שליט"א
לאחר הרשמה במייל: info@shoovaisrael.com

קשה זיווגו של אדם כקריעת ים סוף

אמר רבי עקיבא: איש ואשה – זכו, שכנה ביניהם. לימדונו חז"ל שהאיש והאשה נבראו בתחילה כגוף אחד, ורק לאחר מכן הפרידים הקב"ה לזכר ונקבה, מבאר הגאון מוילנא זצ"ל, שהמטרה שברא הבורא את האיש האשה כאחד, היא כדי שתהא אהבה ואחוה ביניהם יותר מאחיו ושאר קרוביו, שיהיו גוף אחד ממש.

כלומר, למרות שהקב"ה התכוון מלכתחילה שהאיש והאשה יהיו שני גופים נפרדים, בראם בתחילה כגוף אחד, כדי להטביע בהם את התחושה שהשתייכו פעם לגוף אחד. וכך ע"י התחושה הזו הקיימת בתת המודע, יהיה קל לבני הזוג ליצור ביניהם קשר של אהבה עמוקה יותר.

לכאורה מצפים אנו לראות כי בבוא כל איש ואשה בברית הנישואין, מיד תאפוף אותם אהבה ואחוה וירגישו שלימות כגוף אחד. ומדוע אין הדבר כך במציאות, ומוציאים אנו זוגות רבים שנישאו, והאושר רחוק מלהיות בן בית בביתם!?

האמת היא, שההצלחה בחיי הנישואין תלויה בעבודה איטית ויומיומית, ועל מנת להשיג מערכת יחסים תקינה בין בני הזוג, יש להתייחס בכבוד ובאדיבות אחד לשני ללא כעס והתמרמרות. כך במשך תקופה ארוכה ובסבלנות רבה נבנה נדבך ועוד נדבך בקשר של האיש והאשה, ומגיעה האהבה האמיתית ונרקם קשר עמוק ואיכותי המוביל לאושר ושלוה. בפרשתנו מוזכרים שנים משמותיו הק' של הקב"ה, "וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ושמי ה' לא נודעת" שם הוי"ה מתאר הנהגת נס, יצירת יש מאין. בשם זה ברא ה' את עולמו. ואמרו חז"ל שהיה העולם הולך ומתרחב, עד שגער בו הקדוש ברוך הוא ואמר לו 'ד', והעמידו על מכונו, ומעתה היה העולם מונהג בהנהגה זו הנקראת בשם 'שד"י', שמהותה תהליכים איטיים שממשיכים את קיום העולם.

פנימיות הבית היהודי הינה הנהגה של נס, יצירה של יש מאין, ורמז לכך יש בשם הוי"ה המוזכר מספר פעמים בפנים המזוזה. בני זוג הנישאים ודרים בכפיפה אחת, הלא נס הוא, שהרי טבע האיש אינו כטבע האשה, שונים ומנוגדים הם לחלוטין, עד שאמרו חז"ל שקשה זיווגו של אדם כקריעת ים סוף...

אך לאחר שקם הבית, יש להנהיג בו את הנהגת שם 'שד"י' הנכתב על פי הזוהר הקדוש על הקלף בצידה החיצוני של המזוזה, שמהותו הנהגה של תהליכים איטיים, בסבלנות רבה, ויתורים הדדיים, כבוד והתייחסות ראויה, צעד אחר צעד עד להשגת השלימות, עד שיהיה ראוי בית זה להשרות בו את השכינה.

"כִּי הֶעֱשָׂק יְהוֹלֵל חֶכֶם וַיֹּאבֵד אֶת לֵב מִתְנַה, טוֹב אַחֲרֵית דָּבָר מֵרֵאשִׁיתו" (קהלת ז, ז-ח) זה משה שעשקו אותו דתן ואבירם, שהקניטו אותו ואמרו "ירא ה' עליכם וישפוט". ומכיון שהקפיד משה רבנו ואמר "למה הרעות לעם הזה", לכן ויאבד את לב מתנה, איבד את מה שאמרה תורה שנקראת מתנה "כי האיש משה ענו מאד". אמר לו הקדוש ברוך הוא, אני כתבתי בתורתי עליך שאתה עניו, ואתה מקפיד על דברי? חייר, יש לך לישא עונש על הקפידה שכעסת, ומהו העונש? "טוב אחרית דבר מראשיתו" טובה אחריתן של בני ישראל בארץ ישראל, מראשית שנתתי להם בארץ מצרים. ואתה לא תראה את אותה הטובה, שכתוב "עתה תראה אשר אעשה לפרעה", עתה תראה ביציאת מצרים, ולא תראה בכניסתן לארץ ישראל ובטובתן במלחמת ל"א המלכים. וביקשה מידת הדין, לפגוע במשה רבינו באותה שעה. וזה שנאמר בפרשתנו (שמות ו' ב') "וידבר אלהים אל משה ויאמר אני ה', אני ה' ראוי לרחם עליו במידת הרחמים, ושם אלוקים ושם ה' שנזכרו באותו פסוק, באים לרמז על תוכחת מגולה מאהבה שנאמרה למשה רבינו.

(כסף נבחר)

מפראות

ו"וּגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת נֹאקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מְעַבְדִּים אֹתָם וְאֹזְכָר אֶת-בְּרִיתִי" (ו', ה)

אמרו חז"ל שייסורים מכפרים, ולמידים זאת ממה שנאמר ברית אצל מלח "ברית מלח עולם" (במדבר י"ח י"ט). ונאמר ברית אצל יסורים "אלה דברי הברית" (דברים כ"ח, ס"ט). מה מלח מיטיב את הבשר, כך הייסורים מיטיבים עם האדם, על ידי שניטלים ממנו כך כל חטאיו. הרב ר' מנדלי מרימנוב זצ"ל מדגיש, שאמנם רק אם המלח ניתן בכמות המתאימה, מוסיף הוא טעם לבשר. אך אם מפריזים בהמלחה מאבד הבשר את טעמו, ואף נעשה לעיתים לא ראוי לאכילה. כמו כן ביסורים, כשהם ניתנים במידה שיכול האדם לשאתם מיטיבים הם עמו, אך יסורים הניתנים יתר על המידה מעבירים את האדם על דעתו ועל דעת קונו. ולכן כאשר "שמעתי את נאקת בני ישראל" - נאקת הייסורים היתה כ"כ גדולה, לפיכך "ואזכור את בריתי" - הגיע העת לזכור את ברית המלח...

"והוצאתי את-בני-ישראל, מתוכם" (ז, ה)

כתב ה"בן איש חי" שהתיבה מצרים מתחילה במם פתוחה וסופה מם סתומה. מלמד, שנכנסו לארץ מצרים בנקל, אך לא ניתן היה לצאת ממנה כלל. כי המצרים כבשו את עמ"י לעבדים, וסגרו ונעלו את מבואות העיר בחומות ובכשפים. וזהו והוצאתי את בני ישראל מתוכם, נוסריקון מתוך מ' סתומה. שעד עתה לא יכול היה עבד לברוח ממצרים שהיתה ארץ מסוגרת, וכעת יצאו ששים רבוא (רש"י י"ח, ט).

"וְשָׁמַעְתִּי פְּדָתָ, בֵּין עַמִּי וּבֵין עַמְּךָ; לְמַחַר יְהִי, הָאֵת הַזֶּה" (ח, ט)

מפרש הגאון רבי כלפון משה הכהן זצ"ל, "ושמתי פדות" פירושו הבדלה והרחקה, "בין עמי ובין עמך" בין ישראל לעמים. הבדלות והרחקות רבות ניכרות בין ישראל לעמים, תרי"ג מצוות, שבתות וחגים, אורחות חיים ואף סממנים חיצוניים כזקן ופיאות. אך למחר, חלילה בירידת הדורות, כאשר יהיו יהודים שלא ישמרו על מצוות ה' ר"ל, "יהיה האות הזה" אות ברית המילה, האות היחידי שישמור במסירות נפש עד סוף הדורות, ויהיה ההבדל הניכר בין ישראל לעמים.

"הַשֶּׁפֶס מִבְּקָר, וְהַתִּיצֵב לִפְנֵי פְרַעֲה" (ט, י"ג)

האור החיים הקדוש מפרש שהוצרך השם יתברך לצוות על משה רבינו "התייצב לפני פרעה" שלא ירכין ראשו ולא ירכין קומתו כדרך העומדים לפני גדולים. לפי שמשה רבינו היה ענו ומצד טבעו היה מרכין ראשו כדרך השפלים, לכן אמר לו הקב"ה שלפני פרעה לא ינהג כך. מסופר במדרש, כי בפתח ביתו של פרעה היה משקוף נמוך ולמולו ניצב פסל, כדי שכל הנכנס יהיה מוכרח לכוף מעט את ראשו וכך נמצא שהיה משתחוה לפני הפסל. אך בשעה שיעקב אבינו, אהרן ומשה נכנסו לפתח הבית נתרומם המשקוף והם נכנסו דרכו מבלי לכוף את ראשם. מדקדק האלשיך הק' מהפסוקים, שאצל יעקב נאמר "ויעמידהו לפני פרעה", ואצל משה נאמר "והתייצב לפני פרעה" מכאן שנכנסו לפני פרעה כשהם עומדים זקופים מבלי להתקל במשקוף הנמוך, כדי שלא יוצרכו להשתחוות לצלם.

דם בניצים

רבי יצחק עראמה זצ"ל מדגיש כי עיקר איסורי מאכלות אסורים אצל עם ישראל, אינן מפני בריאות הגוף, כי הנה אנו רואים את אומות העולם אוכלים בשר חזיר, השקץ והעכבר ואינם נחלים, אלא לימדה אותנו תורתנו הקדושה, כשם שכפרי אוכל מאכלות גסים וגופו רגיל לכך, ואילו בן העיר לא הורגל במאכלים אלו והן מזיקים לו. כך ישראל לפי זוך נפשתינו לא נוכל לסבול הטומאות במאכלות האסורים, ואילו אצל האומות נפשם מוגשמת ולא מפריע להם.

אמרו חז"ל כל היוצא מן הטהור – טהור, ולכן ביצים שהוטלו ע"י עופות טהורים – כשרות לאכילה ומותרות באכילה, עם מאכלי בשר או חלב. ישנם שני סימנים מובהקים לביצה מעוף כשר: המבנה החיצוני של הביצה אינו סימטרי, ראשה האחד כד והשני חד. ההרכב הפנימי של הביצה עשוי באופן שהחלמון מבפנים והחלבון בחוץ.

אחד הנושאים הנידונים בכשרות הביצים הוא דם הנמצא בביצים. היות ואותו הדם הוא תחילת ריקום האפרוח, הרי דם זה אסור באכילה. נחלקו הפוסקים, שאמנם דם זה הוא תחילת ריקום האפרוח, אך, האם מתוך כך שלא נגמרה יצירתו של האפרוח, יש לו דין עוף או לא. לאלו הסוברים שדין עוף יש לו, הרי איסור הדם הנמצא בו - הוא מן התורה, ולפוסקים הסבורים שאין לו דין עוף כלל, הרי האיסור על הדם הנמצא בו מדרבנן, גזירה משום דם עוף.

דם האוסר את הביצה הינו כל כתם או גוש בצבע אדום או שחור, אך בצבע חום, או לבן או צבע אחר – אין לחשוש לו כלל. לדעת מרן השלחן ערוך, אם נמצא דם בחלמון הביצה, כל הביצה אסורה, אבל אם נמצא דם בחלבון הביצה זורק את הדם ושאר הביצה כולה מותרת. אולם הרמ"א כתב שבכל מקום שיש דם בביצה אוסרים את כל הביצה באכילה. ביצה שעומדים לבשלה או להשתמש בה לאפיה ללא קליפתה, יש לשופכה בנפרד לתוך כלי כדי לבדוקה אם אין בה דם. ביצה שלא נבדקה, וכבר נתונה במאפה או בתבשיל, התבשיל או המאפה מותרים באכילה משום שהולכים אחר הרוב, ורוב הביצים אין בהן דם. מותר לבשל ביצים קשות במים, או לשים ביצים בחמין, או הרוצה לגומעה רכה, אף על פי שאין הביצה יכולה להבדק.

כיום הביצים המשוקות ברובן הגדול אינן מופרות, ולכן כשמוצאים דם בביצה, לבני ספרד די בהשלכת הדם בלבד, ולבני אשכז הביצה כולה אסורה, אך אינה אוסרת את הכלי.

הכופר בטובתו של חברו

המקבל טובה מחבירו, חייב בכבודו של הנותן כל חייו, כהכרת הטוב על הטובה שקיבל. אמנם, נסיון קשה הוא להיות אסיר תודה. אסיר תודה משמעו, שמוגיש כבול לאדם שהיטיב עימו. עד כדי כך קשה נסיון זה לאדם, שנכנס בליבו רוע ומרגיש דחף בנפשו להחזיר רעה תחת טובה! וככל שהטובה גדולה יותר, כך גדולה הרעה שהמקבל יחזיר לנותן הטובה.

אף במצרים ראינו כן: "ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף", אמרו חז"ל: לא מלך חדש היה, אלא אותו פרעה היה, שמלך על מצרים משנים קדמוניות, ומדוע נאמר מלך חדש? אלא, שבקשו המצרים לשעבד את בני ישראל בפרך. בתחילה, לא הסכים פרעה. עד שהורידוהו מכיסאו ג' חדשים, וחזר והסכים לשעבד את עם ישראל. וקשה הדבר, כיצד הסכימו המצרים לשעבד את בני ישראל, הרי יוסף הצדיק גמל למצרים טוב והעשיר את ארצם עושר גדול. אם כן, מה הביא לשנאה הזו שרצו לשעבד את בני ישראל? אלא, לא יכלו המצרים להרגיש מחוייבים לבני ישראל ולהשיב להם טובה תחת טובה, והשיבו להם רעה גדולה, שעבוד, שפלות, צער, יגון ואנחה.

לכן, תמיד נשתדל להיות מהזוכרים את הטובה וזכורים לטובה, ונשתדל להיטיב לכל ונקבל על עצמנו להיזהר מן הכפיות טובה

רבי משה בן מימון – הרמב"ם – כ' טבת ד' תתקס"ה

לאורם נלך

הנכרי, וציווה שכל אחד יכין רעל ארסי ומסוכן, ושישתה כל רופא מהרעל שהכין חברו, ולאחר מכן ינסה להציל את עצמו ע"י חכמתו הרפואית, ומי שישאר בחיים הוא הראוי למלך. הרמב"ם ברוב חכמתו ידע כיצד להציל את עצמו מהרעל של הרופא הנכרי. ואילו הרופא הנכרי שלא ידע שהרמב"ם ברוב צדקותו כלל לא נתן לו רעל לשתות, אלא מים רגילים, היה סבור שרעל מסתורי נתן הרמב"ם במים, לבסוף מת מדאגה ופחד מהבלתי נודע.

מגדולי הראשונים הפוסקים היה הרמב"ם, ספרים רבים נכתבו על ידו, "משנה תורה - היד החזקה" י"ד כרכים של פסקי הלכה המובאים בלשון קצרה ומובנת בפירוט כל תרי"ג המצוות, הם גולת הכותרת של חיבוריו. פירוש על המשניות, ספרים בנושאי אמונה ודעות, שאלות ותשובות, ספרי רפואה כמו גם אגרותיו הנודעות שנפוצו בקהילות ישראל. קשרים רבים היו לו עם קהילות בני דורו, בייחוד עם קהילת תימן, שאלות הלכתיות נשלחו אליו והוא היה משיב להם באיגרותיו את פסקיו, ואף מעודדם ומדריכם. עליו כתב הרמ"א במליצה: ממשה (רבינו) עד משה (בן מיימון) לא קם כמשה"

בכ' בטבת ד' תתקס"ה (1204) השיב את נשמתו ליוצרה, וכפי צוואתו אותה ציווה לתלמידיו נקבר בטבריה.

רבי משה בן מימון - הרמב"ם המכונה "הנשר הגדול", נולד בי"ד ניסן שנת ד'תתצ"ח (1138), בעיר קורדובה שבספרד, לאביו רבי מיימון שהיה דיין בקורדובה. בילדותו למד תורה אצל אביו, ואצל רבו רבי יוסף אבן מיגאש, מתלמידי הרי"ף. תקופות קשות וטלטלות עברה משפחתו של הרמב"ם, בהיותו נער ברח עם משפחתו מאימת הכובשים המוסלמים שגזרו גזרות שמד, עשר שנים הטלטלה המשפחה ברחבי ספרד עד הגיעם לעיר פאס שבמרוקו בצפון אפריקה, שם למד תורה מפי רבי יהודה הכהן אבן שושן, אך גם שם שלטון המוסלמים אילץ את המשפחה לברוח ולהרחיק נדוד. כך עלה הרמב"ם לארץ ישראל ומשם ירד למצרים והשתקע בעיר פוסטאט. מיד בבואו למצרים ראו בו היהודים מנהיג רוחני, ובאו ללמוד תורה מפיו ולשאלו אותו בהלכות, במצרים לחם הרמב"ם בקראים שהשפעתם הלכה והתפשטה. שמע חכמתו וידיעותיו ברפואה הגיע לארמון הסולטן, לא ארכו הימים וכבר הפך לרופאו האישי וליועצו של הסולטן צאלח א-דין.

מסופר על רופא נכרי שקנא מאד לרמב"ם, וניסה להטות את לב הסולטן והשרים לרעתו. לימים בקש הסולטן לבחון את כישורי הרמב"ם מול הרופא

כשמרבים בזריעת גרעינים רבים, כך מתרבה התבואה שתצמח. כן מכל פרוטה ופרוטה שנותן אדם לצדקה, מתרבה הברכה הבאה לתוך ביתו, זורע צדקות – מצמיח ישועות (תפץ חיים)

מערת המכפלה

במערת המכפלה, והדגיש להם שהיא המערה שאברהם אבינו קנה מאת בני חת בארבע מאות שקל כסף. ושלא היה ערך לכסף אצל אברהם אבינו, ואע"פ שאברהם היה עשיר גדול וכבד בכסף ובזהב, אך השכיל להשתמש בכסף הזה לרכוש אוצרות רוחניים שהם אוצרות אמת ונצחיים.

מערת המכפלה מסמלת יותר מכל את הערך האמיתי של החיים, ועד כמה לכסף ולכבוד אין ערך, עד שהיה אברהם אבינו מוכן להפסיד ממון רב, ובלבד שיהיה לו חלק במקום שאדם הראשון קבור בו, וזה שער השמים. ובמעשה הקנין של המערה מבני חת, הוכיח אברהם אבינו את הערך האמיתי של דבר רוחני, ומאידך את חוסר הערך שיש לרכוש חומרי. לכן האריך יעקב אבינו לפרט לבניו את קניין המערה, שיהיה בזה לימוד מוסר והתווית דרך לדורות הבאים.

וכן מצינו שיעקב אבינו שילם ממון רב עבור הזכות במערת המכפלה, וכמו שכתוב: "הנה אנכי מת בקברי אשרי כריתי לי בארץ כנען שמה תקברני" ודרשו חז"ל, מהו לשון אשר "כריתי" לי? מלמד שנטל יעקב אבינו כל כסף וזהב שהביא מבית לבן, ועשה אותו כרי (ערימה), ואמר לעשו, טול זה בשביל חלקך במערה. הרי שיעקב אבינו היה מוכן למסור את כל רכושו הגשמי שעמל עליו שנים רבות בבית לבן, ותמורת זה לקבל רכוש רוחני אמיתי, את הזכות להקבר במערת המכפלה.

מערת המכפלה היא מקום החיבור של האדם עם העולמות העליונים הרוחניים, וכמו שכתב האור החיים הקדוש, שמערת המכפלה נמצאת בחברון, כי שם החיבור של העולם הגשמי התחתון עם העולם הרוחני העליון. ושם טמונים האבות והאמהות הקדושים, היסודות של עם ישראל, שכל המידות הטובות והתכונות שיש בעם ישראל, בישנים רחמנים וגומלי חסדים, ומסירות נפש ודבקות בהקב"ה, מהאבות הקדושים הם, שנתנו את הכח לבניהם אחריהם. במערה זו יש לנו את המעלה המיוחדת והזכות לעמוד בתפילה ולעורר רחמי שמים וחסדי אבות, כדי שיבוא גואל בקרוב למען שמו באהבה.

קהילת קודש "שובה ישראל" התאחדה בנסיעה לחברון עיר האבות, אלפי יהודים שבאו בלב אחד, בהשתתפות האדמו"ר רבי אישיהו פינטו שליט"א, לשאת תפילה ושיח לבורא עולם, ממקום מקודש זה, שנתקדש בדמים ובדמעות של עם ישראל בכל הדורות, שם נישאה תפילת רבים על הכלל והפרט, והן אל כביר לא ימאס בתפילת רבים, ויחיש לגואלנו במהרה בימנו.

מוצאי שבת קודש פרשת ויחי תשע"ב, עשרות אוטובוסים ומאות רכבים מכל רחבי הארץ, עושים את דרכם העולה לחברון, האוטובוסים מפלסים את דרכם באיטיות בפיתולי סימטאות העיר העתיקה בואכה מערת המכפלה. נהר של אלפי איש נשטף ממקום חניית האוטובוסים והרכבים לעבר המערה הקדושה. צינה קרה ברחובות, אך הלבבות מלאים בחמימות של קדושה. מאוחדים ומאוגדים כולם כאיש אחד בלב אחד, לשפוך שיח ולהעתיר בתפילה, בקברי אבות העולם. עולים כולם במדרגות המובילות למערת המכפלה, ובכל מדרגה ומדרגה, דומה שגם הנשמה מגביהה עוף ועולה לה מעלה מעלה, כי בחברון מתחברים אל האבות הקדושים ואל הקדושה. מכל רחבי הארץ נקבצו ובאו, והיו אף כאלו שטרחו והגיעו מחו"ל להשתתף בנסיעה השנתית לחברון של קהילת קודש "שובה ישראל". התרגשות מיוחדת אפפה את הבאים, עת הגיע האדמו"ר רבי אישיהו פינטו שליט"א לעבר המערה. במעמד רבים מיוחד ורב רושם החל האדמו"ר בתפילה נרגשת על קברי האבות, ובקריאת "תיקון הנפש", כאשר כל הקהל עונה אחריו בדביקות ובהתרוממות הרוח. לאחר התפילה האזינו בדריכות לדרשת האדמו"ר שליט"א. אנשי חברון מציינים שזמן רב לא נראתה במערה תפילת רבים כזו מתוך דבקות ושמחה.

צילום: שלומי שלמוני - בעין טובה

לא בכדי נקבע מוצש"ק פרשת ויחי כזמן לנסיעה לקברי האבות הקדושים בחברון. בפרשת ויחי יעקב אבינו מצווה את בניו שיקברו אותו בארץ ישראל, "במערה אשר בשדה המכפלה אשר על פני ממרא בארץ כנען אשר קנה אברהם את השדה מאת עפרון החתי לאחוזת קבר. שמה קברו את אברהם ואת שרה אשתו שמה קברו את יצחק ואת רבקה אשתו ושמה קברתי את לאה. מקנה השדה והמערה אשר בו מאת בני חת" מדוע יעקב אבינו מאריך בציווי לבניו, ולא קיצר ואמר בפשטות שיקברו אותו במערת המכפלה, ובוודאי בניו מבינים שמדובר במערה הידועה שבחברון, ולמה היה צריך לפרט ולומר שהיא המערה שקנה אברהם מעפרון החתי, המערה והשדה שנקנו מאת בני חת? אלא שבוודאי יש לימוד ועניין, במה שהאריך יעקב אבינו בדבריו בשעותיו האחרונות.

רצה יעקב אבינו ללמד את בניו דרך חיים ותוכחת מוסר. יעקב אבינו ידע שבניו קעת הולכים לשהות בגלות ארוכה במצרים, ארץ טמאה ומלאת גילולים, לכן פחד וחשש שמא בניו ילמדו ממנהגי המצרים, והעושר והכבוד שהיו במצרים יסיטו את ליבם מעבודת ה'. לכן אמר להם שחפץ הוא להקבר

אקרא 08.852.0.852